

III 7031

II. évfolyam. 165. szám.

Szabadka, 1908 kedd, július 21.

Ára 2 fillér.

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Szociáldemokrata hősök.

Szabadkai rendőrfőkapitány figyelmébe.

Minden tisztességes embernek ökölbe szorul a keze, mikor a szabadkai szociáldemokraták legujabb hős tetteiről s rablóbanditákhoz hasonló utonállásairól személyes tanuvallomás alapján hallja meg a valót.

A lepaszolt szabadkai vörösek már rég érzik vesztőket s mindenféle eszközzel iparkodtak haldokló pártjukba új életet önteni. De hiába. Feltartóztathatlanul rohannak ők rég megérdemelt sorsuk: a biztos bukás felé. Elővették tehát Szabadkán is szokásos eszközeiket: a megfélemlítésnek, az utonállásnak s a gyilkos merényleteknek piszkos fegyvereit. Szegények azt hiszik, hogy ily erőszakos rabló fegyverekkel elriaszthatják a keresztény szociálisták önfeláldozó vezetőségét a további népfelvilágító munkától. Pedig ha tudnák, hogy erőszakos fellépésük éppen az ellenkező hatást éri el nálunk, mint a minőre számítottak talán jobban meggondolnák a dolgot, s más tisztességesebb eszközökhöz folyamodnának.

De hát ez az ő elemök: a terrorizmus, a bot, az ököl meg a pisztoly. Előbb vagy utóbb de ezek is előkerülnek valahonnan a sarokból, mert hát ezért nevezik magokat „forradalmi szociáldemokratáknak”. És sohasem gondolják meg azt, hogy utóvégre a türelemnek is van határa, a botnak is van két vége. Mert ha a keresztény szociálisták egyszer türelmüket vesztik, úgy budapesti mintára bevert vörös koponyák fogják majd hirdetni a türelemnek megszüntét s a botnak másik végét.

Mi is történt? — Néhány hátrafelé sült bot manőver és késelési gyakorlat után mult héten elővették a revolvért. Két utonálló vörös (az egyik kedden, a másik szombaton este) rálőtt az alföldi keresztény szociálisták titkárára, Román Nándorra, aki rövid nébány hónapi szabadkai tartózkodása alatt jó párszor alaposan ráhágott a vörösök tyukszemére (persze nem szociáldemokrata módon: erőszakkal, hanem az igazság fegyvereivel: meggyőző érveivel s buzgó agitációjával.) Az egyik lesből lőtt reá a Gombkötő-utca sarkán 5 lépésnyi távolságból, a másik a Petőfi-utcán valami régi salabakterrel, mert akkorát durrantott, mint egy jól megter-

mett ágyu, 30 lépésnyi távolságból. Szerencsére egy sem talált, a szociáldemokraták szerencséjére meg mind a két hős fürge lábu lévén oly alaposan megugrott, hogy egy jó fajta sánta nyul sem érhetne volna el őket.

Alljunk meg itt egy kissé s kérdezzük: vajjon kik lehettek ezek az utonálló gazemberek? Senki más, mint szociáldemokrata bérencék.

Románnak eddigelé Szabadkán haragosa nincs, mert senkivel sem akasztott tengelyt. Nem is ismeri még Szabadkán mindenki: csak a keresztény szociálisták s a szociáldemokraták. A keresztényszociálisták pedig egytől-egytől szeretik és becsülik s valósággal rajonganak érte. Ki követhette el tehát vele szemben ezt a két gaz merényletet? Senki más, mint az ily utonálló eszközökkel dolgozó csöcselék szociáldemokrata népség.

Itt kérem kibuvó nincsen és nem is lehet. Itt a gyanu maga a bizonyíték, melyet megcáfolni nem lesz képes senki emberfia.

Mikor pedig ezt a gyalázatos tényt e helyt leszögezzük, embereink életbiztonságára való tekintettel tisztelettel hívjuk fel e gaz merényletekre a szabadkai rendőrfőkapitány szives figyelmét: helyezze szigorú ellenőrizet alá a szociáldemokraták büntanyáit s ott kutasson a merénylők után, a hol lelketlen zsidóvezérek nem a szeretettel, hanem a gyűlöletet s a forradalmi szellemet oltják bele szerencsétlen, eltévelyedett s félrevezetett munkásaink amugy is elkeseredett lelkébe.

A nagyközönséget s a józan keresztény munkásokat meg óva intjük: kerülje ezeket a büntanyákat, s vigyázzon az utonálló gazemberekre.

Titeket pedig görbeorru és görberkölesü vörös vezérek komolyan figyelmeztetünk: vigyázzatok, a szabadkai keresztény nép nagy türelmü s vallásos lelkületü ugyan, de ha egyszer türelmét veszti, még vallásának papjai sem lesznek képesek őt a kegyetlen megtorlás utján feltartóztani.

A székesfehérvári s a budapesti szociáldemokrata gyilkosok Szabadkán is embervérre áhítoznak? Vigyázzanak mert Szabadka nem Székesfehérvár sem Budapest! Itt a botnak rendesen két vége szokott lenni s ilyenkor aztán a felelőséget senki sem veheti magára. — Tessék elhinni, hogy belőlünk nem a bosszu, sem a gyűlölet szólt ez

alkalommal, hanem a jóakaratu óvatosság, mert mi nem gyűlöletet sem forradalmat hirdetünk, hanem a testvériség s a felebaráti szeretetnek vagyunk mindenütt szószólói és terjesztői. Nekünk nem a verekedés, a lövöldözés, a bicskázás s a fej- és ablakbeverés az elemünk, hanem a béke s az egyes társadalmi osztályok szeretetteljes együttműködése. Mi még sohasem bántottunk meg valakit azért, mert szociáldemokrata, mi még sohasem pofoztunk halálra védtelen öreg embereket csak azért, mert velünk ellentétes világnézet alapján állanak s mi még sohasem szurtunk le orozva szegény munkást és családapát csak azért, mert nem a mi táborunkból való. — Ez eddigelé az önök kizárólagos világhírű patentja. Legyenek óvatosabbak, nehogy ehhez a patent-hoz még egy másik patent is bozzájáruljon szabadkai szereplésök betetőzéséül. Sokkal okosabban tennék, hogy ha már itt nincs maradásuk, legalább ép bölgyel hagyják itt disztelen szereplésök színhelyét

Önkéntes tűzoltóink jubileuma

Szép ünnepe volt tegnap önkéntes tűzoltóinknak. Fennállásuk huszéves jubileumát ünnepelték diszközgyűléssel, melyen Vermes Béla főparancsnokuk elnökölt. A diszközgyűlésen jelen voltak: Biró Károly dr. polgármester, Bóbits József dr. főjegyző, Szalay Mátyás főkapitány, Pertiész Ernő, Krizse József kapitányok, s a pártoló és alapító tagok nagy száma.

A közgyűlést Vermes Béla tartalmas, az egyesület huszéves történetét röviden ismertető beszéde nyitotta meg, amely után Alapfő István olvasta föl az egyesület működésének huszéves, tudással és lelkesedéssel megírt részletes történetét. E jelentést, Vermes Béla indítványára, az idők emlékezetéül jegyzőkönyvben örökítik meg.

Ezután Vermes Béla felkérte Biró Károly dr. polgármestert, osztaná ki a szolgálati érdemeket. Biró Károly néhány szóval méltatta az egyesület érdemeit, s az összpolgárság nevében fejezte ki elismerését azon óhajának adott kifejezést, hogy a kiosztandó érdemeket büszkén viselve az eddighez hasonló buzgalommal folytassák az emberbaráti szeretet kötelességének teljesítését. Ezután kiosztotta az érdemeket.

Huszéves érdemeket kaptak: Vermes Béla, Kopunovics Károly, Milassin Andor, Petonszky József, Petonszky Ferenc, Krizse Gábor, Hayek János, Matkovics Miklós. Tizenötéves érdemeket: Weber Frigyes, Zemina Tamás, Sümegi Mátyás, Pilisi József, Palotay Ernő, Arangyelovics István, Kollár Félix, Barna Gyula. Tízéves érdemeket: Novontni Sándor, Vál Alajos, Pertiész Péter, Malagurszky Félix, Szárics János, Kürschner Jakab, Prix Rokus, Sztantics György, Abra-

hám Antal, Ujhelyi Simon. Otéves érmeiket: Kopilovics Mihály, Rehák József, Sümegi András, Birkás Lajos, Ispánovits Mátyás, Mamuzsich Bódog dr., Alapfy István, Balázs Piri Kálmán, Torbik Ferenc, Fischer Henrik, Fierst István, Matics Vince, Szabados Béla.

Ezután Vermes Béla köszönetet mond a polgármesternek s felhívja Alapfy Istvánt, olvassa föl az ünnepi napiparancsot.

A napi parancs értelmében előléptettek: Orparancsnoknak Torbik Ferenc. Csőveztőnek Mánits Vince, Rehák József, Friedmann Samu, Judt Henrik, Jaksi Pál, Kuntics Pál, Lajkó Béla, Merkovics Ferenc, Matics Miklós, Matics Pál és Ujhelyi Simon.

Végezetül megkéri Vermes Béla főparancsnok Lukácsy István tüzoltópapot, hogy az egyesületért imádkozzék, mire az ülést berekeszti, amely után barátságos lakomára maradtak együtt vendégek és tüzoltók.

Tanítói kézimunka-tanfolyam befejezése.

A Kézimunkára Nevelő Országos Egyesület által városunkban rendezett kézimunka tanfolyam f. hó 22-vel ér véget.

F. hó 21-én, kedden, d. e. a földművelésügyi minisztérium kiküldöttjei Péterffy és Keller miniszteri tanácsosok, Guttenberg Pál a Kézimunkára Nevelő Országos Egyesület érdemfőigazgatója, nemkülönben városunk polgármestere és a kulturtanácsnok tekintik meg a tanfolyamot.

E hó 22-én d. e. 8 órától 1-ig tart a tanfolyamon készült tárgyak kiállítása, mely igen érdekesnek mutatkozik. Kiállítatik mintegy 160 drb. famunka, kisebb nagyobb tárgy, melyek főképp a gazdasági érdekeket szolgálják. Ötszáz darabon felül lesz a papírmunkák száma, melyek a fizikai szemléltetés eszközei, 600 drb. agyagtárgy pedig a rajz, természetrajz és földrajz köréből kerül elő.

A kiállítást a tanfolyam érdemes ügybuzgó vezetője: Dietz Elek fővárosi tanító rendezi, akinek igazi szaktudását mutatja be a sok és szebbnél-szebb munkákból izléselesen összeállított kiállítás.

Ezen befejező tanfolyamon összesen 38 tanító s tanítónő vett részt, kik közül 27 helybeli és 11 vidéki. A Kézimunkára Nevelő Országos Egyesület fennállása óta ez a 43-ik tanfolyam, melyen ezen alkalommal papír és agyagmunka tanítására oklevelet nyertek: Balázs Istvánné, Dekitsné Odry Anna, Horvácki Johanna, Jakovcsevics Mária, Keller Ilona, Kellerné Joó Ilona, Kovács Irén, Letováné Tary Teréz, Panics Julia, Petres Mariska, Piukovics Mária, Radoszavlyevits Mária, Ruttkay Lászlóné, Riesz Ferencné, Tomasich Veronika helybeliek és Apró Mária kiskunmajsai tanítónők anyagfa és papírmunkára: Czirik Ernő, Egrényi Ferenc, Evetovics Vince, Horváth Dezső, Hoffmann György, Ispánovics Mátyás, Kádár Dezső, Petres János, Piukovits Antal, Sztanics Balázs, Zvekán József helybeli községi tanítók. Albert József kecskeméti árvaházi segédárvaatyja, Biró Sándor karánsebesi állami tanító, Blázsik Mihály csongrádi állami iskolai igazgató, Brózik Dezső berettyóújfalusi gazd. szaktanító, Csincsek József vinkovcei máv. igazgató, Gaál Izidor balatonfüredi állami Erzsébet szeretetházi családtanító, Gergely János korponai állami polg. iskolai tanár, Gyrvai István csongrádi áll. isk. tanító, Neubrunn Tóbiás mohácsi polg. isk. tanár, Sinkovics Gábor aradmácsi áll. isk. tanító.

Megjegyezzük még, hogy a kiállítás megtekintése díjtalan s az a központi (vöröskőr) iskolában lesz elhelyezve, melynek megtekintésére újból felhívjuk Szabadka érdeemes közönségének figyelmét.

szük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”
Ne járjunk olyan sörcsarnokokba,
vendéglőkbe és kávé-
házakba, hol a „BÁCSKAI NAPLÓT” nem találjuk.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 25. Anna-bál Palicson.

Augusztus 2. Az ipartestület táncmulatsága az ipartestület helyiségében.

Augusztus 2. A műpártolók körének műkedvelői előadása a kath. legényegylet dísztermében. Utána tánc.

— **A keresztényszociálizmus diadala.** Zentáról írják: Zentán a szociáldemokrata malommunkások szakegylete a napokban kimondotta feloszlását. Ez a legnagyobb zentai vörös szakegylet megunta szociáldemokraták nehéz jármát s minden szó nélkül faképnél hagyta őket. Az hallatszik, hogy az egész szakcsoport a keresztényszociálistákhoz megy át.

— **Egyházmegyei hírek.** Eddig közölt híreink kiegészítéseként közölhetjük még a következőket. Kilbertusz Mihály mozsori helyettes lelkész aszódi adminisztrátor lett. A mozsori lelkészséget Berecz Kálmán ó-becei káplán kapta meg. Mint káplánok áthelyeztettek: Antalkovics Vilmos Sükösd-ről Zsalyára, Csizovszky István Bácsföldvárról Obecsére, Horváth János Miskéről Bácsföldvárra, Farkas Károly ujmisés Miskére, Müller Péter ujmisés Szentfűlőpre, Csincsek Antal ujmisés Mélykutra, Gyurics József ujmisés Nemesmiliticsre, Szorgh Antal Szondról Bácsbokodra, Kvanduk János Bácsbokodról Szondra.

— **Gromon Dezső öngyilkos.** Budapestről táviratozzák, hogy Gromon Dezső öngyilkosságot követett el.

— **Zivatar mindenfelé.** Ma délután az egész Szabadka környékén vihar dühöngött, amely estig épen csak Szabadkát kerülte el. Az interurban telefon kezelője jelentette a vihart. Nem kaphattunk összeköttetést Bácsalmással, mert ott vihar van. Ugyancsak azért nem kaphattunk összeköttetést Kulával, más községgel sem. Ha a vihar csak szapora esőt hozott azokra a vidékekre, melyeken keresztül vonult, bizony hálát kellett. Reméljük, hogy nem öntött méhéből veszedelmet.

— **Bácsföldvár.** A hitközségi képviselőtestület elhatározta, hogy a templomot megbővítik és restaurálják. A költségek fedezésére eddig már 60.000 korona van együtt.

— **Bácsban halastó.** Bácsot széltebb-hosszában a „Mosztonga“ mocsaras vize veszi körül. Valamikor — a török világban — nem csekély szolgáltatást tett Hács várának s a környékbeli falvak lakóinak. Nemesak ellensúlyozta és gátolta a vár bevételét, hanem áradás idején még nagy mennyiségű hallal is ellátta az embereket, ugyannyira, hogy csak a kertbe kellett kimenniök s kenyők-kedők szerint válogathattak akár paprikásnak, akár kirántottnak. Nagyon és másképp is fordult már azóta az idők ütött-kopott kerekére. Lezajlottak a háborúk, nem kellett védelmiül a Mosztonga, a Dunával való összeköttetését is megszüntették s így nagyot csökkent a halmennyiség a vízhiánya miatt. Most pedig egészen száraz, csak itt-ott látható egy-egy nagyobb mélyedésben csekély viz. E mélyedéseket óhajtják megnagyobbítani és halastavaknak átalakítani. Nem is oly rossz ötlet, csak nyélbe kell ütni. S amily nagy a vállalkozó szellem a bácsiakban, bizony hamarosan híres, jövedelmező halastavakat létesítenek. Nagyon ajánlatos lenne — annak idején — balatoni halpetéket hozatni, hogy ne csak szapora, de izletes halfajokat is hozhassanak forgalomba.

— **A baja-bátaszéki vasút építése** szépen és gyorsan halad előre. A múlt héten Simontsits Elemér tolnamegyei alispán az építésvezetőség kalauzolása mellett bejárta az egész utvonalat s csodálkozását és elismerését fejezte ki, hogy a hid és vasutépítés a modern technika legújabb vívmányainak felhasználásával történik. A vasút és a hid gyorsvonatok közlekedésére mindjárt oly

arányokban készül, hogy az a forgalom várható nagy emelkedése mellett is minden tekintetben megfeleljen az igényeknek.

— **Tanítói továbbképző tanfolyam.** Az ország minden részéről mintegy negyvenen gyűltek össze Baján a továbbképző tanfolyam hallgatásra. A törekvő tanítók a háromheti kurzus alatt a következő tárgyakat hallgatják: ének és kézimunka, előadó Amler Antal tanár, neveléstudomány előadó Barcsai József tanár, az új tanítási módszer, előadja Eber Sándor tanár, a magyar nyelv tanítási módszere az idegenajku iskolában, előadó Wohlmut István tanár.

— **Bácsnak is van öröme.** Nem ugyan valami ideális fekvése — hisz mocsár veszi körül — nem is gazdag termés miatt, mert a szárazság ebben a tekintetben reménytelenséget plántált az atyafiak szive közepébe, hanem más oka van a közös örömnök. Valamikor nem kellett a bácsiaknak — kevés hozzájárulással — vasut. Nem, mert — amint mondani szokták — hamar itt — terem a szolgabíró, végrehajtó meg a financ. Ezekről pedig úgy féltek, mint az ördög a szentelt víztől. Ma már akarva, nem akarva megbárátkoztak velök s így nincsenek is ellenre a prüszkölő vasparipának. Hozzá is láttak igazában az építéshez: a község keleti részén ott áll már az állomás — a hozzátartozó épületekkel — a maga vasuti formájában. Szinte feldobog a bácsi ember szive örömben, amidőn rátekinet az — előtte szokatlan alkotásra. Az ut is készen volna már, csak a legfontosabb rész: a vas hiányzik róla. Remélhetőleg az ősz folyamán kikérik Diósgyőrből a sinek is s így nem fél, de teljes öröm lesz Bácsnak: szemtől szembe láthatják a vasutat vonatostul, melytől apáik annyira féltek.

— **A műpártolók körének előadása.** Pezsgő élet folyik most a műpártolók körében. Lelkesedéssel készülnek az augusztus második műkedvelői előadásra, mely a kath. legényegylet dísztermében lesz. Vakációzó egyetemi hallgatók, a most érettségizett ifjúság tagjai, urlányok próbálják naponként az előadandó darabokat. Az egylet elnökei: Krizse József dr. és Pietsch Ferencné urnő fáradságtalanul buzgólkodnak, hogy a műpártolók körének ezen műkedvelői előadása mindenben felülmulja a kor eddigi előadásainak sikerét. A részletes programot, a szereplők neveit legközelebb közölni fogjuk. Az előadást tánc követi.

— **Nagy tűz Zentán.** Pénteken éjszaka, valamivel 10 óra után az első városi szérűkőn tűz ütött ki. Körössy Simonnak négy-száz kereszt buzája lett a lángok martalékává. A vízhiány miatt az égő asztagok oltására gondolni sem lehetett, s a tüzoltóság munkája csak a szomszédos asztagok megmentésére szorult, ami sikerült is. A védelmi munkálatok csak a hajnali órákban értek véget. A kár megtérül, mert az elégett gabona biztosítva volt.

— **Vetőmagsegély!** A vármegye főispánja a következő köriratot intézte a hatóságokhoz: A földművelésügyi miniszter urnak a képviselőházban tett azon kijelentésére támaszkodva, hogy a f. évi silány termés miatt különösen a buzatermelésben beálló vetőmag szükségletéről fokozott mértékű gondoskodás történik, arra indított, hogy a mennyiben a város területén nagy mértékű üszkösökés avagy tényleg silány termés volt, hogy ott azon kiszegedék részére, akik az előállott kárak miatt földjeiket bevetni nem képesek a földművelésügyi minisztériumtól kedvezményes áru vetőmagot kérelmezzenek. Ennél fogva felhivatnak mindazok, kiknek vető magra szükségük van, azt legkésőbb július 26-ig a jelentsék be.

— **Legények háboruja a Szt.-István-téren.** Bizony furcsa dolog esett meg tegnap, világos nappal a Szent-István-téren. Vége volt a vasárnap délutáni bálnak, ahol a legények valószínűleg összeveszttek. El kellett intézni az ügyet, de hol legyen a csatatér. Fel a Szent-István-térre, van ott most a városháza bontásából téglá elég. Huszonötös csapatokban vonul, föl a két elleu-

séges tábor. A városháza elé érve megkezdődött a korzók rémületére a téglákkal való bombázás. Valóságos csoda, hogy emberéletben nem esett kár. A vasárnapi sétálók azonban szétzavarták. Mikor a rendőrség megjelent, a betyár legények futásnak eredtek. Kiváncsiak vagyunk, felirtak-e csak egyet is, hogy a garázdálkodók elnyerhesék nagyon is kiérdemelt büntetésüket.

— **Aki az igazságot kereste.** Ha szegénységben, a gondok sulya alatt él is az ember, ha hite van, el tudja viselni az életterheket. Am, ha valakinek lelkéből kihalt a hit, lehet az dűsgazdag; teher annak az élet és szabadulást a megváltó golyóval keres. Szegény ember póz nélkül csinálja az öngyilkosságot: egy darab kötél és kész a halál! Ilyen szegény, önmagával meghasonlott asszony volt Király Sándorné Kratz Mária kossuthfalvi lakos. Katholikusként született, reformátussá lett, de itt se érezte magát jól, lett belőle nazarénus; az igazságot itt se találta, ekkor gondolt egyet: feleságot felekezettélkülnek és nint ilyen felakasztotta magát e hó 13-án reggel. Hozzá tartozói csak délután vették észre, mikor már kihűlt a teste.

— **A férj rémtette.** Sajkásgyörgyéről írják: Borzalmas családi tragédiának lett az okozója egy szerelmes asszony féltékenysége. Kalmár Lukács jómódu gazda már régóta viszályban élt a feleségével, aki szép, fiatal asszony s állandóan féltékenységi jelenetekkel zaklatta az urát. Este elment otthonról Kalmár, az asszony azt hitte, hogy találkára indul és utána lesett. A férj ezen módolett felingerült, ütlegelni kezdte az asszonyt, aki féltékenységi rohamában késsel támadt reá és meg akarta szurni. A dulakodás hevében Kalmár fejszét rántott elő, a következő percben pedig ott hevert előtte a féltékeny asszony a saját vérében, széthasított koponyával. Azonnal meghalt. A gyilkos férjet le tartóztatták.

— **Öngyilkos öregasszony.** Oláh Zagyva Erzsébet nyolcvannégy éves asszony ma délután elmezavarban felakasztotta magát.

A t. szülők s a fűt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egyneved hold ákácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-31

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Legolcsóbb és legjobb

A „TERÉZIA“ LEVÉLPAPÍR

szép Ivori színben.

tükör sima felületű, kellemes írás.

50 duplex boríték és 50 levélpapír

diszes dobozban 1.40 fillér

HEUMANN MÓR

papirkereskedésében Szabadkán.

Martonosi szerb dolgok.

A martonosi gör. kel. szerblelkész Jószity Mladen lapunk 153. számában megjelent cikkkel kapcsolatban egy hozzánk intézett nyilatkozatban arról értesít, hogy ő nem izgat a szószékről a magyarság ellen. Ezt szívesen vesszük tudomásul, nem is volna ajánlatos ezt tennie, de cikkünk sem mondja azt, hogy izgat általában a magyarság vagy a magyar állameszme ellen, hanem az ottani helyi viszonyok közötti szereplését teszi bírálat tárgyává, a mennyiben szerb hiveit összetartásra buzdította a magyarok összetartásával szemben, mert különben a szerb hegemonia a községben nem lesz továbbra is fentartható. Ez pedig mást jelent, mint általában a magyarság ellen izgatni.

Szép, hogy a nevezett lelkész a magyarok barátjának mondja magát, de akkor nem szabad beszélnie egy község lakói közt külön szerb és külön magyar összetartásról és nem szabad szent beszédjébe szólni a községi politikát s ebben külön szerb és külön magyar érdekeket tüntetni fel. Már pedig a magyarokra többi között azért panaszkodott, mert a községházát sikerült legujabban a szerb végből közelebb hozni a magyar véghez, vagy mivel a piacot a szerbektől kissé távolabb a magyar végbe vitték stb. Az ilyen szereplések nem alkalmasak a magyar-szerb barátság őszintességét igazolni.

Azt is megengedi talán a szerb lelkész, hogy nem szolgálhat a magyar-szerb testvériség ápolására egy olyan általa is támogatott törekvés, mely külön szerb és külön magyar választó kerületeket iparkodik fentartani, főleg oly községben, mint Martonos, ahol a magyarok ötször annyian vannak, mint a szerbek, az ilyen törekvéstől nem lehet a szerb nemzetiségi izt eltagadni. A községnek csak oly beosztása lehet helyes és mindenkire egyformán megnyugtató, mely vegyesen és nem szándékosan egymással szembeállított más más kerületbe foglalja a különböző ajku választókat. A szerb-magyar barátság ápolójának nem elkülönítésre, hanem az egyenlősítésre kell törekednie, ez a „jobb“ és nem a féltékenykedés s ezt a „jobbot“ kell az egész vonalon érvényesíteni. Pizskolódás közölt cikkünkben nincs, lapunk pizskolódni nem szokott.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a
KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

SPORT.

> **Football.** A „Bácska“ II. football csapata és a „Sportegylet“ football csapata között érdekes mérkőzés folyt le tegnapi délután. A „Sportegylet“ csapata derekasan viselte magát és szép játékot produkált de nem birt a „Bácska“ gyakoroltabb, tapasztaltabb csapatával.

A mérkőzést a városligeti „Sportegylet“ pályáján tartották meg, mely pont öt órakor kezdődött. A verseny eredménye 0:6 a „Bácska“ javára. A mérkőzést Matkovic M. tornatanár vezette.

Szerkesztői üzenet.

Bács. A viszontlátásra minél előbb, a viszontolvasásra minél sürűbben.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

— Köszönöm, néné, szólalt meg ez, megkönnyebbült arckifejezéssel huzva le keztyűit. Amióta én és Pacha árvák maradtunk, anyánk volt; teljes szíveimből hálás vagyok érte. Higgye meg, sohasem felejttem el.

Baktófné egy kicsit meglepődve tekintett hűgára. Mennyire különbözött ez a hang a kis lány régi, megszokott kedvességétől.

— Es te, Pacha, elképzelted, hogy mindig lesz nálunk szobád. Majd ha visszajövünk a nászutról, a herceg csak úgy örül majd mint én, ha egy hónapot nálunk akarsz tölteni.

Kleopatra nem nyitotta tágra szeméit, mint nagynéje, és csak egyetlen, legalább is oly méltóságjelzős fejbőlintással felelt, mint aminő méltóságjelzősek a hallott szavak voltak.

— Kedves sógornóm, szólalt meg a vendégek távozása után visszatérő herceg, mondanom sem kell, hogy ez a ház az öné is, és hogy én vagyok legalázatosabb szolgája.

— Köszönöm, herceg, válaszolt Kleopatra, kinek szép arcát pir borította el a nővérenek szavaihoz lényegben hasonló, csak külsőleg különböző szavakra.

— Herceg? mondja így fivérem, kedves nővér. Elmegy már, néni?

— Aldjon meg benneteket az Isten! szólalt meg Baktófné meghatottan.

— Köszönöm, kedves néni, válaszolt egyszerre az új pár.

A két nővér megcsókolta egymást; a herceg először a nagynéni, majd Kleopatra kezét csókolta meg udvariasan, azután e két utóbbi, lépcső felé indult. Visszatérvén megegyszer megpillantották a házastársakat: a herceg fiatal feleségét átölelve a terméken át a palota tulsó oldalán lévő belső lakosztályba vezette.

Baktófné felsóhajtott. O is volt fiatal, őt is szerették; az esküvő napja ránézve az átszemlélés, az isteni örömmök napja volt, melyeket, amennyire megtehetette, barátaival, rokonaival osztott meg. Most, úgy látszik, másképen cselekszenek; talán nem volt már divatba, hogy a boldogságban jók, kedvesek legyenek az emberek... A herceg kocsija hazavitte őt is, Kleopatrat is, akinek a nászut végéig, nagynénjénél kellett maradni.

Mikor a herceg kocsija kirobogott a ház kapuja alul, melyek harmadik emeletén lakott a két nő, a jó nagynéni így szólt hűgához:

— Remélem, Kleopatra, hogy nem sokára te is oly szép házasságra lépsz, mint hűgod. Akkor békében hálnék meg.

— Soha se aggodjék, néni, felelt a szép lány.

Baktófné, szobájába érve, azonnal lefeküdt, nem aludni, hanem sirni. Ki ne tudná, hogy a teli szív, mint valami menedékhely után, vágyakozik az ágy után. Ez az a hely, ahol könnyebben patakzanak a könnyek. A férjét szerette, de fiatal korában elvesztette. Volt hát joga a fájdalomhoz, s hogy minden egyes lakodalmi szertartás után, ha másból nem egy kis buskomorságból felélessze emlékezetét.

Kleopatra a nagy szobába ment, melyben, hat hónapja körülbelül, együtt laktak nővérével, de mostantól fogva egyedül fog benne lakni.

(Folyt. köv.)

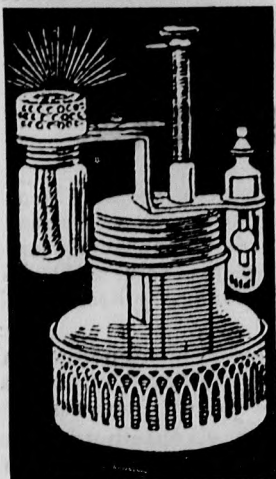
Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. Egy nagy tégely I kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

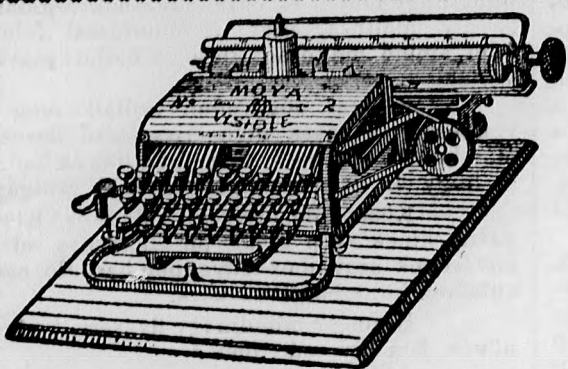
„Viktoria“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát!
Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 koronáért utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat” 459-36-7

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Kapható: Szabadkán csak Mayerhof látszerésznel Főtéren.

Már nem drága az írógép!

»Moya« elsőrendű írógép csak 200 korona,

csekély részletfizetésre 20%-kal drágább. Látható irás, erős billentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

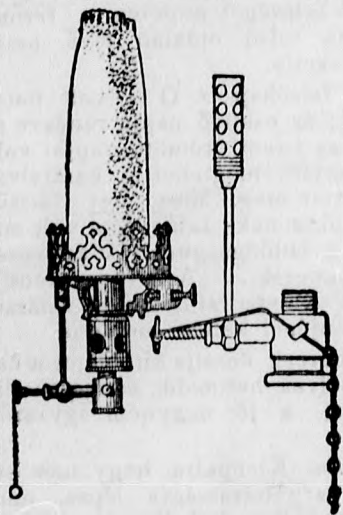
Kívánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. Három évi jótállás.

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

írógép-osztálya 460-36-7

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

A gázlángok magától gyuladnak!

FIDIBUS villamos gázöngyújtó, mely a korona (Brenner) alá lesz srófolva és a kiálló gomb megnyomása, vagy magas helyen a lánccal meghuzása által azonnal gyújt. Óriási előnye, hogy nem a láng felett van, így a készülék nem ég ki soha, mert a gyújtó része a gyújtás után hideg marad.

Esztergályozott rézből 2.50 korona utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Hat darab vételnél bérmentve. 461-36-7

A városi tüzoltó laktanyával szemben 446-30-18

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

ELADÓ

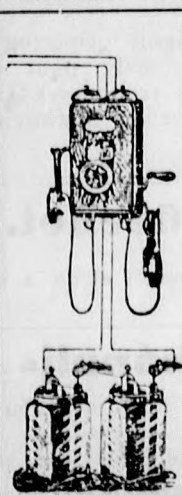
100 mm. elsőrendű széna

és 100 htl. fehér rizlingi bor.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

472-6-2

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-17

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

